

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/382/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1309205252
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1309205252.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Juraja Považana, v právnej veci navrhovateľa: N.. Š.O. W., X. Š., Z. XX, zastúpený AK Malata, Pružinský, Hegeduš & Partners, s.r.o., Bratislava, Prievozská 4/B, proti odporcovi: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Bratislava, Kutuzovova 8, o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 12. 4. 2012 č.k. 6C 77/2009 - 333, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý čiastočný rozsudok súdu prvého stupňa z m e ň u j e tak, že návrh navrhovateľa z a m i e t a .
Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým čiastočným rozsudkom súd prvého stupňa určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru odporcu s navrhovateľom dňa 26. 5. 2009 a 27. 5. 2009 je neplatné, s tým, že o trovách konania rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej. V odôvodnení čiastočného rozsudku prvostupňový súd uviedol, že v návrhu na začatie konania doručeného súdu dňa 25. 6. 2009 navrhovateľ označil ako odporcu Slovenskú republiku - Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, pričom v konaní nebolo sporné, že zamestnávateľom navrhovateľa bolo Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, nie Slovenská republika - ministerstvo obrany SR. K námietke nedostatku vecnej pasívnej legitímácie, vznesenej z tohto dôvodu v konaní odporcom, súd prvého stupňa uviedol, že prihliadol na aktuálnu tendenciu približovania Občianskeho súdneho poriadku ochrane práv a právom chránených záujmov občana a vyhodnotil označenie odporcu v návrhu na začatie konania ako neurčité; neurčitosť označenia odporcu považoval prvostupňový súd za odstránenú písomným podaním navrhovateľa zo dňa 9. 2. 2010; zároveň písomné podanie navrhovateľa, ktorým odstraňoval neurčitosť v označení odporcu nepovažoval za návrh na zmenu účastníkov na strane odporcu, o ktorom by bolo potrebné rozhodnúť procesne. Podaním navrhovateľa zo dňa 9. 2. 2010 došlo podľa súdu prvého stupňa len ku konvalidácii návrhu na začatie konania zo dňa 25. 6. 2009, z ktorého dôvodu potom považoval za zachovanú dvojmesačnú prekluzívnu lehotu v zmysle § 77 Zák. práce, s odôvodnením, že podmienkou zachovania tejto lehoty nie je perfektnosť návrhu podľa Občianskeho súdneho poriadku. Námietku nedostatku vecnej pasívnej legitímácie, vznesenej odporcom v konaní, tak vyhodnotil ako neopodstatnenú.

Prvostupňový súd vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľ bol zamestnaný u odporcu počnúc 1. 6. 2004, v rozhodnom období ako riaditeľ posádkovej správy budov Bratislava. Jeho priamym nadriadeným bol N.. J.H. W., G. správy prevádzky a údržby. Navrhovateľ uzavrel za Ministerstvo obrany SR zast. Posádkovou správou budov Bratislava dňa 31. 7. 2008 zmluvu č. 151/2008 so spoločnosťou Slovclean, s.r.o., ktorej predmetom boli služby a výkony upratovania a čistenia vnútorných priestorov (interiérov) v budove č. 151 - administratívnej budove Ministerstva obrany SR, s.č. 11687 v Kutuzovových kasárňach v Bratislave v decembri 2008 z dôvodu povinnosti čerpania riadnych

dovoleniek „prepúšťaných“ upratovačiek PSB Bratislava, ako aj predzásobenie hygienickým materiálom potrebným na dopĺňanie týchto prostriedkov. Ďalšou zmluvou č. 119/2008 medzi rovnakými zmluvnými stranami zo dňa 31. 7. 2008 boli zazmluvnené služby a výkony upratovania vnútorných priestorov so zvýšenou starostlivosťou v budove č. 19 - Klub Ministerstva obrany SR v Kutuzovových kasárňach, s použitím špecializovaných čistiacich (upratovacích) služieb. Zmluvou č. 11/2008 uzavretou medzi totožnými zmluvnými stranami dňa 25. 1. 2008 boli zabezpečené služby a výkon pri upratovaní vnútorných priestorov administratívnych, prevádzkových a sociálnych, v Dukelských kasárňach v Bratislave v budovách č. 1 (Budova za kasárňou 3-CE 08.01.077), č.46,5 a 3 (Dukelské kasárne - CE 08.01.001). V mesiaci september 2008 vystavil navrhovateľ objednávky č. 14-212/2008, č. 14-213/2008, ktorých predmetom bolo upratanie Klubu Ministerstva obrany SR v Kutuzovových kasárňach, objednávka č. 14-261/2008 na upratanie tých istých priestorov z mesiaca november 2008. Upratovacie služby realizované v r. 2008 boli uhradené i faktúrami č. XXXXXXXX, Č.. XXXXXXXX H. Č.. XXXXXXXX. Začiatkom r. 2009 bola na oddelení navrhovateľa vykonaná kontrola č. SAPah-3-1/2009, na čerpanie finančných prostriedkov v r. 2008. Podľa záverov kontroly došlo na Posádkovej správe budov Bratislava k predloženiu faktúry na preplatenie nad limit pridelených finančných prostriedkov vo výške 11.143.777,08,- Sk. následne priamy nadriadený navrhovateľa, N.. J. W. listom zo dňa 11. 3. 2009 upozornil navrhovateľa na neuspokojivé plnenie pracovných úloh a vyzval ho zároveň na odstránenie nedostatkov, spočívajúcich v tom, že navrhovateľ nevenuje dostatočnú pozornosť prvej dokumentácii (nespracované zisťovacie protokoly, protokoly bez posúdenia a schválenia nadriadenou zložkou), čo možno vyhodnotiť ako neuspokojivé plnenie pracovných úloh, v rozpore s ust. § 81 písm.a/, c/, e/ Zák. práce, s tým, že v prípade neodstránenia nedostatkov bude s navrhovateľom rozviazaný pracovný pomer v zmysle § 63 ods. 1 písm. d/ a ods. 4 Zák. práce.

Pisomný list odporcu obsahujúci okamžité skončenie pracovného pomeru na základe ust. § 68 ods. 1 písm. b/ Zák. práce bol navrhovateľovi doručený dňa 26. 5. 2009, keď predtým bolo skončenie pracovného pomeru prerokované v zmysle § 74 Zák. práce. Následné okamžité skončenie pracovného pomeru doručené navrhovateľovi ako duplicitné z rovnakých dôvodov, aj dňa 27. 5. 2009, pre nemožnosť duplicitného postihu, je nutné kvalifikovať ako neplatné.

Súd prvého stupňa pri posudzovaní návrhu navrhovateľa dospel k záveru, že odporca nevykonal okamžité skončenie pracovného pomeru sa navrhovateľom v prekluzívnej subjektívnej dvojmesačnej lehote odo dňa zistenia, že došlo k porušeniu pracovnej disciplíny. Argumentácia odporcu, že o porušení pracovnej disciplíny navrhovateľom sa dozvedel až z Protokolu o výsledku kontroly Najvyššieho kontrolného úradu SR zo dňa 30. 4. 2009 podľa záveru prvostupňového súdu neobstojí, z dôvodu, že rovnaký predmet mala i finančná kontrola, realizovaná zamestnancami Ministerstva obrany SR, sekciou kontroly, inšpekcie ministra obrany SR, v termíne 16. 3. 2009, keď sekcia Správu o výsledku následnej finančnej kontroly vyhotovila dňa 24. 3. 2009 a podľa výpovede svedkyne W.j túto bezodkladne odovzdala generálnemu riaditeľovi sekcie majetku a infraštruktúry. Súd prvého stupňa preto skonštatoval, že o prípadnom porušení pracovnej disciplíny navrhovateľom, sa odporca dozvedel najneskôr 24. 3. 2009, resp. sa o tom dozvedieť mohol a mal. Zhoda predmetu a cieľa oboch kontrol je zrejmá, preto okamžité skončenie pracovného pomeru doručené navrhovateľovi odporcom dňa 26. 5. 2009 považoval súd prvého stupňa za doručené 1 deň po uplynutí prekluzívnej lehoty v zmysle § 68 ods. 1 Zák. práce, s prihliadnutím na ustanovenia o plynutí lehôt podľa O.s.p. (§ 57 ods. 1, 2). Zhoda výsledkov kontrol a dôvodov okamžitého skončenia pracovného pomeru vyplynula z predložených listinných dôkazov, keď navrhovateľovi bolo vytýkané 1/ konanie v rozpore s § 43 Obč. zák. v zmluvách č. 151/2008 a č. 119/2008, 2/ postup v rozpore s § 19 ods. 6 zákona č. 535/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy pri objednávkach č. 14 - 212/2008, č. 14 - 213/2008 a č. 14 - 261/2008 a ďalej faktúrach č. 2008097 a č. 30845572, 3/ porušenie § 31 ods. 1 písm. j/ zákona č. 535/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy pri zmluve č. 11/2008 a 4/ konanie v rozpore s ust. § 5 a § 9 zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní, kde list o okamžitom skončení pracovného pomeru s navrhovateľom priamo odkazuje na Správu o výsledku následnej finančnej kontroly zo dňa 24. 3. 2009. Zhodu tak súd prvého stupňa zistil v údajnom porušovaní zákona o verejnom obstarávaní, ďalej zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Svedeckou výpoveďou N.. W. bola preukázaná súvislosť medzi výsledkami kontroly a okamžitým skončením pracovného pomeru s navrhovateľom. Pokiaľ sa Správa o následnej finančnej kontrole nezmieňuje o porušovanie § 43 Obč. zák. vo vzťahu k zmluve č. 151/2008 a č. 119/2008, tento dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru je potom potrebné hodnotiť izolovane, so zreteľom na to, či v súvislosti s ním došlo k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny navrhovateľom.

Prvostupňový súd ďalej uviedol, že okamžité skončenie pracovného pomeru s navrhovateľom podpísané N.. U., je právny úkon podpísaný neoprávnenou osobou, nakoľko k okamžitému skončeniu

pracovného pomeru s navrhovateľom bol oprávnený N. W. v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. g/ bod 10, ako riaditeľ správy, pod ktorú bola organizačne začlenená Posádková správa budov v Bratislave, v zmysle charakteristiky pracovného miesta navrhovateľa zo dňa 29. 1. 2009. Z uvedeného dôvodu potom nebola dodržaná požiadavka písomnej formy okamžitého skončenia pracovného pomeru s navrhovateľom, s následkom neplatnosti tohto právneho úkonu.

Súd prvého stupňa sa bez ohľadu na vyššie uvedené závery zaoberal aj jednotlivými 4 dôvodmi okamžitého skončenia pracovného pomeru, z hmotnoprávneho hľadiska. Dospel k záveru, že konanie v rozpore s ust. § 43 Obč. zákonníka pri uzatváraní zmlúv č. 151/2008 a č. 119/2008 nemožno kvalifikovať ako závažné porušenie pracovnej disciplíny navrhovateľom ani v rovine hrubej a vedomej nedbanlivosti a už vôbec nie úmyslu priameho či nepriameho, keď z vykonaného dokazovania - výsluchu navrhovateľa a výsluchu svedkyne W. vyplynulo, že navrhovateľ požíval vzory zmlúv vypracovávané a predkladané nadriadenými na školeniach, ktoré snáď mohol navrhovateľ korigovať, preto jeho konanie možno považovať nanajvýš za konanie v nevedomejšej nedbanlivosti. Svedkyňa W. navyše uviedla, že zmluvy sa predkladali do Trenčína na kontrolu; pokiaľ sa nejaká zmluva zdala byť problémová, informovali o tom nadriadených. Podpísaná zmluva išla na podpis Ing. W. do Trenčína a potom generálnemu riaditeľovi a až po jeho podpise sa považovala za platnú a mohlo sa na jej základe konať.

V prípade ďalších troch dôvodov okamžitého skončenia pracovného pomeru s navrhovateľom poukazoval prvostupňový súd na nedodržanie prekluzívnej lehoty na vykonanie takéhoto právneho úkonu a tiež dodal, že vykonaným dokazovaním nebolo zistené porušenie pracovnej disciplíny v rovine úmyslu, či hrubej alebo vedomej nedbanlivosti, keď nebolo preukázané preplatenie nevykonaných prác a služieb a duplicita sa javí byť opodstatnená vzhľadom na intenzitu akcií v relevantných priestoroch Ministerstva obrany SR v dotknutom období.

Nesúlad so zákonom o verejnom obstarávaní je konštatovaný rovnako v správe zo dňa 24. 3. 2009, ide teda o prekludovaný štvrtý dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru. Na podporu neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru s navrhovateľom svedčí ďalej aj to, že faktúra č. 30845572 spomínaná v dôvode č. 2 okamžitého skončenia pracovného pomeru neexistuje, ide pravdepodobne o zrejmu nesprávnosť a chybu v písaní, keď ide o IČO Ministerstva spravodlivosti SR - Posádková správa budov Bratislava a súd nemôže poskytnúť právnu ochranu nezrozumiteľnému právnomu úkonu, pokiaľ má ísť navyše o právny úkon okamžitého skončenia pracovného pomeru, vzhľadom na právnu silu a právne následky takéhoto úkonu.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd prvého stupňa rozhodol, že okamžité skončenie pracovného pomeru s navrhovateľom zo dňa 26. 5. 2009 a 27. 5. 2009 je neplatné; s tým, že ďalej bude rozhodovať o uplatnenej náhrade mzdy a tiež o trovách konania. Po právnej stránke svoje rozhodnutie oprel o ust. § 68 ods. 1, 2, § 70, § 74, § 77, § 81 Zák. práce.

Uvedený rozsudok napadol v zákonnej lehote odvolaním odporca, v celom rozsahu, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odporca vytýkal prvostupňovému súdu, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odporca zotrval v odvolaní na námietke nedostatku vecnej pasívnej legitímácie pôvodne označeného odporcu Slovenská republika - Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Nakoľko návrh na začatie konania bol proti vecne pasívne legitimovanému odporcovi - Ministerstvu obrany SR - podaný až podaním zo dňa 4. 2. 2010, odporca v odvolaní tvrdil, že návrh bol riadne uplatnený až po márnom uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty podľa § 77 Zák. práce. Účinky podania návrhu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru môžu nastať až podaním návrhu proti právne spôsobilému a pasívne legitimovanému účastníkovi, k čomu došlo až podaním navrhovateľa zo dňa 4. 2. 2010. Odporca nesúhlasil so záverom prvostupňového súdu, že uplatnením návrhu proti novému účastníkovi došlo ku konvalidácii pôvodného návrhu, nakoľko tento bol uplatnený proti úplne inému subjektu.

Odporca ďalej v odvolaní nesúhlasil s tvrdením prvostupňového súdu, že v okamžitom skončení pracovného pomeru nedodrжал dvojmesačnú prekluzívnu subjektívnu lehotu. Uviedol k nemu, že Posádková správa budov Bratislava bola kontrolovaná Sekciou kontroly - inšpekciou ministra obrany SR v dobe od 16. 3. 2009 do 31. 3. 2009. Skončená bola podpísaním Správy o výsledku následnej finančnej kontroly SEKO-IMO navrhovateľom dňa 24. 3. 2009, čo preukazuje že dňa 24. 3. 2009 sa o výsledku kontroly dozvedel navrhovateľ, avšak nie aj riaditeľ SEMal MO SR. Uvedená Správa o výsledku následnej finančnej kontroly musela byť ďalej odoslaná Správe prevádzky a údržby Trenčín a až po oboznámení sa s jej obsahom mohla byť Správa o výsledku následnej finančnej kontroly odoslaná SEMal MO SR. Vzhľadom na tento postup pri prideľovaní a odosielaní pošty odporca preto tvrdil, že riaditeľovi SEMal MO SR mohla byť Správa o výsledku následnej finančnej kontroly SEKO-IMO doručená najskôr po viac ako desiatich dňoch. Navyše Správa o výsledku následnej finančnej

kontroly a Protokol o výsledku kontroly NKÚ SR sa síce týkajú kontroly rovnakého subjektu, ale majú iný obsah. Kontrolované faktúry pri kontrole vykonanej SEKO-IMO sú uvedené v bode 3. Správy o výsledku následnej finančnej kontroly, pričom medzi týmito faktúrami nie sú ani faktúry vydané na základe zmluvy č. 151/2008-UPR, ani faktúry vydané na základe zmluvy č. 119/2008 - UPR, ktoré boli predmetom kontroly vykonanej Najvyšším kontrolným úradom SR. A ani jedna z faktúr kontrolovaných SEKO-IMO sa netýka firmy Slovclean, s.r.o., ktorá bola predmetom kontroly Najvyššieho kontrolného úradu SR. Odporca dodal, že s navrhovateľom bol okamžite skončený pracovný pomer zo štyroch dôvodov a len štvrtý dôvod odkazoval na Správu o výsledku následnej finančnej kontroly z 24. 3. 2009. Preto aj keby bola Správa o výsledku následnej finančnej kontroly SEKO-IMO doručená riaditeľovi SEMaI MO SR ešte 25. 3. 2009, mohlo to mať za následok márne uplynutie dvojmesačnej subjektívnej lehoty len za konanie uvedené vo štvrtom bode okamžitého skončenia pracovného pomeru.

Vzhľadom na závažnosť porušení pracovnej disciplíny uvedených v prvých troch bodoch okamžitého skončenia pracovného pomeru s navrhovateľom odporca v odvolaní tvrdil, že aj každé z týchto troch vytýkaných porušení pracovnej disciplíny bolo tak závažné, že aj každé jedno samotné postačovalo na okamžité skončenie pracovného pomeru s navrhovateľom.

Odporca v odvolaní nesúhlasil ani so záverom prvostupňového súdu, že pokiaľ bolo okamžité skončenie pracovného pomeru s navrhovateľom podpísané N.. U. ako riaditeľom SEMaI MO SR, bolo podpísané neoprávnenou osobou, pretože oprávnenou osobou skončiť pracovný pomer s navrhovateľom bol N.. W.. Odporca poukazoval na znenie čl. 2 ods. 1 písm.g/ bod 10 nariadenia ministra č. 1/2006 v pôvodnom znení na MO SR, ktorým bol poverený príslušný riaditeľ úradu, ústavu, správy alebo zariadenia ministerstva za : 1. Úrad právnych služieb, 2/ Úrad správy nehnuteľného majetku, 3/ Úrad pre investície a akvizície, 4/ Úrad logistiky a služieb, 5/ Vojenský archív - centrálna registratúra ministerstva so sídlom v Trnave, 6/ Vojenský zdravotnícky ústav Liptovský Mikuláš, 7/ Vojenský ústav hygieny a epidemiológie Bratislava, 8/ Vojenský veterinárny ústav Košice, 9/ príslušnú posádkovú správu budov, 10. Príslušnú správu nehnuteľného majetku a výstavby. Odporca poukazoval na to, že jednotlivé úrady a ústavy sú v čl. 2 ods. 1 písm. g/ bod 10 nariadenia ministra č. 1/2006 vymenované taxatívne. Iba posádkové správy budov a správy nehnuteľného majetku a výstavby sú v ňom uvedené všeobecne. Správa prevádzky a údržby Trenčín nie je v čl. 2 ods. 1 písm. g/ bod 10 do 16. 6. 2009 vôbec uvedená. Do 15. 6. 2009 preto riaditeľ Správy prevádzky a údržby Trenčín nemal podľa nariadenia ministra č. 1/2006 vôbec oprávnenie rozhodovať v pracovnoprávných vzťahoch. Nemal teda ani oprávnenie rozhodovať o skončení pracovného pomeru s navrhovateľom. Riaditeľ úradu tak bol oprávnený konať za jeho úrad, t.j. rozhodovať v pracovnoprávných vzťahoch týkajúcich sa zamestnancov zaradených výlučne len na ním riadenom úrade, riaditeľ ústavu len na ním riadenom ústave a riaditeľ príslušnej posádkovej správy bol oprávnený rozhodovať v pracovnoprávných vzťahoch týkajúcich sa zamestnancov zaradených výlučne len na ním riadenej posádkovej správe budov. Potom aj riaditeľ Správy prevádzky a údržby Trenčín bol do 16. 6. 2009 oprávnený rozhodovať len v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov Správy prevádzky a údržby Trenčín.

Odporca v odvolaní namietal, že už porušenie ktoréhokoľvek z bodov uvedených v okamžitom skončení pracovného pomeru je nutné aj samostatne považovať za závažné porušenie pracovnej disciplíny, nesúhlasil preto s hodnotením intenzity porušenia pracovnej disciplíny navrhovateľom zo strany prvostupňového súdu. Právna úprava nevyžaduje porušenie pracovnej disciplíny v rovine úmyslu či hrubej a vedomej nedbanlivosti. Nepochybne musí ísť o zavinené porušenie pracovnej disciplíny, pričom zavinenie môže mať aj formu úmyslu alebo formu nedbanlivosti. Ak nie je výslovne uvedené, že musí ísť o úmyselné konanie, potom stačí zavinenie z nedbanlivosti. Nedbanlivosť môže byť vedomá alebo nevedomá, pričom aj z dôvodu nevedomej nedbanlivosti môže dôjsť k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny; záleží od následkov. Samotný súd prvého stupňa pritom pripustil, že sa navrhovateľ dopustil porušenia pracovnej disciplíny minimálne z nevedomej nedbanlivosti.

Pokiaľ ide o tvrdenie súdu, že v troch posledných dôvodoch okamžitého skončenia pracovného pomeru došlo k márnemu uplynutiu prekluzívnej lehoty, poukazoval odporca na predchádzajúci obsah svojho odvolania a doplnil, že porušenia zákona o verejnom obstarávaní uvedené v Protokole o výsledku kontroly NKU SR sa týkajú úplne iných zmlúv a úplne iných subjektov, ako porušenia zákona o verejnom obstarávaní uvedené v Správe o výsledku následnej finančnej kontroly SEKO-IMO. Ide tak o úplne odlišné, navzájom nezávislé porušenia pracovnej disciplíny a preto aj lehoty u týchto porušení plynú samostatne a nezávisle.

Odporca zotrval na tom, že podľa zmlúv č. 151/2008-UPR a č. 119/2008-UPR došlo k dohodnutiu, vyfakturovaniu a preplateniu až astronomicky neúmernych cien za upratovanie, čo vyplýva z porovnania cien za upratovanie podľa týchto zmlúv a z obsahu zmlúv a na základe nich vyfakturovaných cien v nasledujúcom období. Napr. za upratovanie troch salónikov o rozlohe spolu 195 m2, urobené za

jeden deň 19. 9. 2008 podľa objednávky č. 14 - 212/2008 (na 120.700,- Sk) odporca zaplatil sumu 12.674,20,- Sk. nie je zrejmé, ako mohol navrhovateľ odhadnúť cenu za upratovanie bez stanovenia akýchkoľvek kritérií s rozdielom len 25,80,- Sk. alebo tak mohol urobiť práve preto, že žiadne kritériá v zmluve č. 119/2008 - UPR a ani v zmluve č. 151/2008 - UPR stanovené neboli. Novému dodávateľovi PRIMA INVEST s.r.o. Banská Bystrica za mesačné upratovanie priestorov v tej istej budove (41 miestností, vrátane troch uvedených salónikov) s rozlohou upratovacích priestorov 1.875 m2, pričom upratovanie bolo robené priemerne 10 dní v mesiaci, uhradil odporca sumu len 695,36 €, resp. 20.948,- Sk. upratovanie troch miestností o rozlohe 195 m2 za jeden deň zabezpečené navrhovateľom tak bolo 6-krát drahšie ako upratovanie 41 miestností o rozlohe 1.875 m2 vykonávané priemerne 10 dní v mesiaci. V porovnaní ceny za jeden deň činila cena upratovania 1 m2 podľa zmluvy uzavretej navrhovateľom sumu 618,- Sk, resp. 20,51 €, avšak podľa zmluvy uzavretej v r. 2011 len suma 0,037 €. Upratovanie zazmluvnené navrhovateľom tak bolo 554-krát drahšie ako upratovanie podľa teraz uzavretých zmlúv. Uvedený rozdiel je taký výrazný, že ho nemožno považovať len za nevedomé porušenie pracovnej disciplíny menej závažnej intenzity. Pre odporcu je preto nepochopiteľné, z akých dôvodov súd takéto predraženie nepovažuje za závažné porušenie pracovnej disciplíny. Nehospodárne nakladanie v sume 96.278,50,- Sk podľa zmluvy č. 11/2008 je výslovne konštatované v Protokole o výsledkoch kontroly NKÚ SR. Prítom upratovania, za ktoré boli fakturované najviac premrštené sumy, preberal práve navrhovateľ, hoci to ako riaditeľ Posádkovej správy budov ani nemal v náplni práce.

Na odvolanie odporcu sa písomne vyjadril navrhovateľ tak, že navrhoval napadnutý čiastočný rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Navrhovateľ nesúhlasil s námietkou nedostatku vecnej pasívnej legitímácie odporcu v konaní, podľa ktorej návrh v zákonom stanovenej lehote smeroval nie proti Ministerstvu obrany SR, ale proti Slovenskej republike. Podľa navrhovateľa súd prvého stupňa zvolil správny postup podľa § 43 O.s.p. a vyzval navrhovateľa na odstránenie vady podania z dôvodu, že označenie odporcu bolo nezrozumiteľné, v dôsledku čoho potom navrhovateľ jednoznačne uviedol, že podaný návrh smeruje voči Ministerstvu obrany SR. Aj zo samotného obsahu návrhu plynie, že návrh bol podaný voči ministerstvu a nie voči štátu. Svoju argumentáciu podporil poukazom na rozhodnutie ÚS SR sp.zn. IV. ÚS 1/02, podľa ktorého výklad a používanie § 43 ods. 1, 2 O.s.p. musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, keď citované ustanovenia O.s.p. musí súd vykladať v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov. Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov konania nie je v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu. Navrhovateľ mal za to, že v návrhu na začatie konania označil názvy dvoch rozdielnych právnických osôb, t.j. išlo o vadu žalobného návrhu, ktorá mala byť odstránená postupom podľa § 43 ods. 1 O.s.p. v opačnom prípade by došlo k porušeniu práva navrhovateľa na spravodlivý súdny proces.

Navrhovateľ sa vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu stotožnil so záverom prvostupňového súdu, že odporca sa o porušení pracovnej disciplíny dozvedel už zo správy o finančnej kontrole spísanej ešte dňa 24. 3. 2009 a nie až z Protokolu o výsledku kontroly Najvyššieho kontrolného úradu SR zo dňa 30. 4. 2009, vzhľadom na to, že obe kontroly preskúmavali rovnaké skutočnosti. Nie je ničím preukázané, že správa o finančnej kontrole mohla byť generálnemu riaditeľovi predložená najskôr po desiatich dňoch. Kontrola bola vykonávaná samotným ministerstvom, ktoré tak už v čase spísania správy o výsledkoch kontroly dňa 24. 3. 2009 ako zamestnávateľ vedelo o prípadnom porušení pracovnej disciplíny. Táto správa bola zároveň bezodkladne doručená nadriadenému orgánu, ako aj generálnemu riaditeľovi, čo potvrdila aj svedkyňa N.. W.. Rovnako nebolo nijakým spôsobom preukázané, že predmetom finančnej kontroly vykonanej SEKO-IMO neboli faktúry vydané na základe zmluvy č. 151/2008-UPR a ani faktúry vydané na základe zmluvy č. 119/2008-UPR, keďže podľa číselného označenia faktúr nie je možné dospieť k záveru, na základe ktorej zmluvy bola faktúra vystavená. Avšak zo samotnej argumentácie odporcu vyplýva, že zistenia týkajúce sa fakturácie v prípade kontroly vykonanej SEKO-IMO nepovažoval odporca za zistenia konštatujúce porušenie pracovnej disciplíny, avšak obdobné zistenia konštatované NKÚ už mali zakladať porušenie pracovnej disciplíny. Odporca tak účelovo hľadá dôvody na okamžité skončenie pracovného pomeru s navrhovateľom. Navrhovateľ tiež trval na tom, že na všetky úkony v pracovnoprávných vzťahoch bol oprávnený N.. J. W. ako G. Správy prevádzky a údržby Trenčín, preto prvostupňový súd dospel k správne záveru, že okamžité skončenie pracovného pomeru podpísané N.. U. bolo dané neoprávnenou osobou. V tomto smere si argumentácia odporcu navzájom odporuje, keď odporca v odvolaní jednak uvádza, že do 15. júna 2009 riaditeľ Správy prevádzky a údržby Trenčín nemal podľa nariadenia ministra č. 1/2006 vôbec oprávnenie rozhodovať v pracovnoprávných vzťahoch, a zároveň v odvolaní tvrdí, že riaditeľ Správy prevádzky a údržby

Trenčín bol do 16. 6. 2009 oprávnený rozhodovať len v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov Správy prevádzky a údržby Trenčín. Aj záver odporcu, že nakoľko sú posádkové správy budov a správy nehnuteľného majetku v nariadení ministra č. 1/2006 uvedené len všeobecne, nemohol mať riaditeľ Správy prevádzky a údržby Trenčín oprávnenie rozhodovať o skončení pracovného pomeru, je špekulatívny a nelogický, pretože v rozhodnom čase Správa prevádzky a údržby Trenčín existovala, a teda sa na ňu predmetné nariadenie vzťahovalo. V tejto súvislosti navrhovateľ tiež poukázal na čl. 2 Organizačného poriadku Správy prevádzky a údržby Trenčín č. SAPaÚ-21/2009 (zmena označenia na SAPaÚ-1-5-1 z 30. 1. 2009), ktorý výslovne vymenúva jednotlivé posádkové správy budov. Organizačná štruktúra bola jednoznačne určená, zohľadňovala aj jednotlivé posádkové správy budov, riaditelia posádkových správ budov boli zamestnancami týchto správ od 1. 2. 2009, čo dokazujú aj vydané charakteristiky pracovného miesta a platové výmery riaditeľa Správy prevádzky a údržby Trenčín, N.. J.Š. W.. Okamžité skončenie pracovného pomeru bolo tak navrhovateľovi dané neoprávnenou osobou. Navrhovateľ vo vyjadrení reagoval aj na odporcom namietanú rozdielnosť cien v rozhodnom a nasledujúcom období. Poznámene, že ceny a rozsah vykonaného upratovania v tomto prípade nemožno porovnávať, keďže ceny uvádzané odporcom sa vzťahujú na bežné, pravidelne vykonávané práce, kým namietané a odporcom rozporované práce boli vykonávané nárazovo v prípade potreby vykonania mimoriadneho upratovania. Odporca sa okrem toho nemôže dodatočne odvolávať na dôvody, ktoré v okamžitom skončení pracovného pomeru nenamietal. Navrhovateľ ďalej trval na tom, že všetky zmluvy, objednávky a faktúry boli pred ich podpisom predkladané na kontrolu nadriadenému orgánu, navrhovateľ bol povinný vychádzať zo zaužívaných vzorov a postupov, čo potvrdila svedkyňa N.. W., preto konanie navrhovateľa nenapĺňa znaky závažného porušenia pracovnej disciplíny, pre ktoré možno okamžite skončiť pracovný pomer. Napokon navrhovateľ vo svojom vyjadrení vytkol odporcovi, že porušil svoje vlastné vnútorné predpisy, keďže údajné porušenie pracovnej disciplíny s navrhovateľom nebolo jeho priamym nadriadeným, N.. J. W., prerokované a to ani v prípade vykonania následnej finančnej kontroly a ani kontroly vykonanej NKÚ. Navrhovateľ tak nemal možnosť vyjadriť sa k zisteniam jednotlivých kontrol, uviesť dôkazy na svoju obranu. Priamy nadriadený navrhovateľa vôbec nevedel o tom, že s navrhovateľom bol okamžite ukončený pracovný pomer.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom (t.j. v celom) rozsahu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 písm.a/ O.s.p.), v neprítomnosti odporcu, ktorý svoju neúčast' neospravedlnil a ani nepožiadol o odročenie pojednávania z vážnych dôvodov (písomné ospravedlnenie neprítomnosti na odvolacom pojednávaní odporcu doručil odvolaciemu súdu do elektronickej podateľne v deň konania odvolacieho pojednávania až o 15.33 hod., keď pojednávanie sa konalo o 9.45 hod.; neúčast' ospravedlňoval zahraničnou služobnou cestou, o odročenie odvolacieho pojednávania nežiadal), podľa § 101 ods. 2, § 211 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd zopakoval dokazovanie podľa § 129 ods. 1, § 213 ods. 3 O.s.p. čítaním listinných dôkazov :

- Okamžitého skončenia pracovného pomeru daného navrhovateľovi listom odporcu zo dňa 14. 5. 2009 (č.l. 17 spisu),
- Pracovnej zmluvy navrhovateľa zo dňa 29. 12. 2003 (č.l. 19 spisu) + dohody o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 13. 12. 2004 (č.l. 21 spisu) a zo dňa 12. 12. 2005 (č.l. 22 spisu),
- charakteristiky pracovného miesta navrhovateľa (č.l. 23 spisu). Odvolací súd zistil, že odvolanie odporcu je dôvodné.

Podľa § 68 ods. 1 Zák. práce (účinného v znení ku dňu 26. 5. 2009) zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer výnimočne, a to iba vtedy, ak zamestnanec a/ bol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin, b/ porušil závažne pracovnú disciplínu.

Podľa § 77 Zák. práce (účinného v znení ku dňu 26. 5. 2009) neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou, okamžitým skončením, skončením v skúšobnej dobe alebo dohodou môže zamestnanec, ako aj zamestnávateľ uplatniť na súde najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa mal pracovný pomer skončiť.

Podľa § 36 ods. 1 Zák. práce (v znení účinnom ku dňu 26. 5. 2009) k zániku práva preto, že sa v ustanovenej lehote neuplatnilo, dochádza len v prípadoch uvedených v § 25 ods. 2, § 63 ods. 3 a 4, § 68 ods. 2, § 69 ods. 3, § 75 ods. 3, § 77, § 103 ods. 4, § 193 ods. 2 a § 240 ods. 8. Ak sa právo uplatnilo po uplynutí ustanovenej lehoty, súd prihliadne na zánik práva, aj keď to účastník konania nenamietne. Súd prvého stupňa tým, že (čiastočným) rozsudkom návrhu navrhovateľa vyhovel, vec nesprávne právne posúdil, keď sa nesprávne vysporiadal s námietkou vecnej pasívnej legitímácie odporcu v konaní a keď neprihliadol na zánik práva v zmysle § 77 a § 36 ods. 1 Zák. práce. Argumentácia odporcu založená na námietke nedostatku vecnej pasívnej legitímácie pôvodne označeného odporcu v konaní ako aj námietka márneho uplynutia prekluzívnej lehoty na uplatnenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru navrhovateľom sú podľa názoru odvolacieho súdu opodstatnené.

Pri posudzovaní vecnej legitímácie je nutné brať do úvahy, že vecná legitímácia vychádza z hmotnoprávneho vzťahu účastníka k prejednávanej veci, t.j. svedčí len tým osobám, ktoré sú subjektami sporného hmotnoprávneho vzťahu. V sporovom konaní sa vecná legitímácia rozlišuje podľa postavenia subjektov na aktívnu a pasívnu vecnú legitímáciu. O aktívnu vecnú legitímáciu ide v prípade navrhovateľa, ktorý tvrdí, že mu svedčí určité subjektívne právo z hmotnoprávneho vzťahu; o pasívnu vecnú legitímáciu ide na strane odporcu vtedy, ak mu z tohto hmotnoprávneho vzťahu svedčí nejaká povinnosť.

Navrhovateľ podal návrh na začatie konania na súde prvého stupňa dňa 25. 6. 2009; tento smeroval proti odporcovi, ktorého označil ako Slovenská republika, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (navrhovateľ v návrhu neoznačil „odporcov“, ale použil jednotné číslo a označil „odporcu“, z čoho je zrejmý jeho úmysel žalovať len jeden subjekt, a to Slovenskú republiku, t.j. štát). Predmetom konania je určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, t.j. pracovný spor. V konaní o neplatnosť skončenia pracovného pomeru začatého na základe návrhu podávaného zamestnancom musí tento smerovať proti jeho zamestnávateľovi, ktorým v danom prípade nebol štát, Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, ale priamo Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, proti ktorému mal po správnosti aj smerovať návrh navrhovateľa na začatie konania. Navrhovateľ (v konaní zastúpený advokátom) sa však v zmysle svojho návrhu domáhal určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru voči štátu, zastúpeného Ministerstvom obrany SR, t.j. voči subjektu, ktorý v konaní nebol vecne pasívne legitimovaným subjektom. Nedostatok vecnej pasívnej legitímácie označeného odporcu bol pritom sám osebe dôvodom na to, aby súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol, a to bez ďalšieho.

Prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil označenie odporcu v návrhu navrhovateľa na začatie konania ako nepresnosť označenia navrhovateľa a sám ho vyzval na upresnenie označenia odporcu (č.l. 103 spisu), pričom tak postupoval po tom, ako odporca vo vyjadrení k návrhu na začatie konania (na výzvu prvostupňového súdu) namietal práve nedostatok vecnej pasívnej legitímácie v návrhu označeného účastníka na strane odporcu v konaní. Na (neopodstatnenú) výzvu súdu prvého stupňa, aby upresnil označenie odporcu, navrhovateľ zmenil označenie odporcu na Ministerstvo obrany SR, a to písomným podaním, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené dňa 9. 2. 2010 (č.l. 110 spisu), čo znamená, že navrhovateľ si uplatnil svoj nárok voči svojmu zamestnávateľovi (a teda už vecne pasívne legitimovanému účastníkovi na strane odporcu v konaní) po uplynutí prekluzívnej (t.j. prepadnej) dvojmesačnej lehoty na uplatnenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru na súde v zmysle § 77 a § 36 ods. 1 Zák. práce. Na zánik práva (v dôsledku márneho uplynutia prekluzívnej lehoty) bol súd prvého stupňa povinný prihliadať z úradnej povinnosti; túto skutočnosť pritom v konaní odporca rovnako namietal.

Keďže navrhovateľovi bolo okamžité skončenie pracovného pomeru odporcom doručené dňa 26. 5. 2009 (resp. duplicitne dňa 27. 5. 2009), potom posledný deň dvojmesačnej prekluzívnej lehoty na uplatnenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru na súde pripadol na 26. 7. 2009, ktorý deň bola nedeľa. V zmysle ust. § 37 Zák. práce a ust. § 122 Obč. zák. potom posledný deň dvojmesačnej prekluzívnej lehoty uplynul s najbližším pracovným dňom, t.j. s dňom 27. 7. 2009. Dvojmesačná prekluzívna lehota v zmysle § 77 Zák. práce je lehotou hmotnoprávnou, čo znamená, že posledný deň tejto lehoty musí byť návrh na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru doručený súdu. Na zachovanie lehoty by tak v prejednávanej právnej veci musel byť návrh navrhovateľa voči odporcovi Ministerstvu obrany SR doručený súdu najneskôr dňa 27. 7. 2009. Nakoľko však navrhovateľ takýto návrh uplatnil na súde voči Ministerstvu obrany SR, ako odporcovi, až dňa 9. 2. 2010, urobil tak po uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty, s tým následkom, že prípadnou neplatnosťou skončenia pracovného pomeru sa už súd nemohol zaoberať, pretože skončenie pracovného pomeru sa stalo účinným.

Z hľadiska pasívnej legitímácie v súdnom spore je podstatný rozdiel medzi tým, či je odporcom v konaní štát alebo iná osoba, nakoľko ide o zásadne rozdielne subjekty právnych vzťahov. Ak ide o taký nárok, kde nositeľom povinnosti je podľa právnej úpravy štát, musí uplatnenie tohto nároku pred súdom aj smerovať voči štátu ako účastníkovi konania.

V prípade, že nositeľom takejto povinnosti nie je štát, potom štát nemôže byť vecne pasívne legitimovaným subjektom v konaní.

Podaním návrhu na súd v danej veci začalo sporové konanie, ktorého účastníkmi sú navrhovateľ a odporca, a to tí, ktorých v návrhu na začatie konania označil navrhovateľ. Za účastníka konania potom nemožno považovať toho, kto v návrhu nebol označený ako odporca. Ak v návrhu na začatie konania označil navrhovateľ ako odporcu štát, Slovenskú republiku a následne na výzvu súdu označenie tohto

odporcu navrhovateľ zmení tak, že žaluje Ministerstvo obrany SR, nejde podľa odvolacieho súdu o spresnené, doplnené alebo upravené označenie v návrhu už predtým (inak správne a úplne) označeného subjektu ako účastníka konania na strane odporcu (ktorému však nesvedčí vecná pasívna legitímácia v spore), ale ide o označenie ďalšieho úplne iného (odlišného a nového) subjektu, ktorý v konaní doposiaľ nevystupoval (porovnaj napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 309/2008). Odvolací súd teda označenie Slovenskej republiky, Ministerstva, obrany SR odporcu v konaní nepovažoval za vadu podania, ktorá by si zo strany súdu vyžadovala postup v zmysle ust. § 43 O.s.p. Odvolací súd v tejto súvislosti opakuje, že navrhovateľ - ako vyplýva z obsahu prvej strany návrhu na začatie konania - označil protistranu v spore, t.j. odporcu jednotným číslom; v návrhu nič nenasvedčuje tomu, že by navrhovateľ chcel žalovať viacerých odporcov, štát (Slovenskú republiku) ako aj samotné Ministerstvo obrany SR. Navyše, ako už bolo uvedené, navrhovateľ bol od počiatku v spore zastúpený advokátom. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom obrany SR, ktorú si navrhovateľ zvolil ako odporcu v konaní, bola v návrhu označená správne (svojím názvom, sídlom), nebol teda dôvod na opravu či upresnenie jej označenia. Navrhovateľom označený odporca len nebol nositeľom tej hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v predmetnej súdnej veci ide.

Odvolací súd tak uzavrel, že v prípade štátu, voči ktorému smeroval návrh navrhovateľa na začatie konania zo dňa 25. 6. 2009, nemohol byť navrhovateľ v konaní úspešný vzhľadom na nedostatok vecnej pasívnej legitímácie štátu v konaní; po „upresnení“ označenia odporcu ako Ministerstva obrany SR nemohol byť návrh navrhovateľa opodstatnený z dôvodu zmeškania prekluzívnej dvojmesačnej lehoty v zmysle § 77 Zák. práce na uplatnenie návrhu na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietol, bez toho, aby sa ďalej zaoberal skúmaním neplatnosti skončenia pracovného pomeru s navrhovateľom po vecnej stránke (§ 220 O.s.p.).

O trovách (celého) konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a v konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže odporcovi v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.